

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljaliti pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

TELEFON št. 201.

stane na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrt leta 2-50.

Upravištvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverostolpne pete vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

Status quo na Balkanu.

Star in truden je že turški možak in njegova vlada, in leta in leta sam ga drugače ne imenujejo kot bolnika. Dosti jih je, ki sploh komaj čakajo, da bi zatisnil oči in legel k večnemu počitku. V nekaterih živi celo še staro krvno sovraštvo proti Turku kot sovražniku kristjanov, in ti zadnji posebno želé, da bi ga kmalu sploh ne bilo nikjer več. Ko je začela vojska med Turčijo in Italijo, se je slišalo večkrat dvoje mnenj. Eni so bili absolutno za Turke in so želeli Lahom kakor hitro mogoče najhujše poraze. Drugi so zopet zrlí na Turka kot na staro, preperelo kladó, ki ni uredna drugega, kot da se jo že enkrat podere. Takih je bilo seveda nebroj po vsej Italiji, a tudi izven nje so se slišali taki glasovi, češ, s kulturnega stališča Turek ne zasluži vsmiljenja, ampak te pogin.

Da kultura v Turčiji ni bogsivedi kako visoka, to vemo vsi. Kakšne politične, uradniške, upravne in javne razmere vladajo tam doli, to je znano že dolgo. Posebno Jugoslovani nismo imeli nikdar posebnega vzroka se ogrevati za Turčijo, ne prej in tudi ne v zadnjih desetletjih. Zato je že marsikdo napravil tako na tihem račun z ubogim Turkom in si morda že pripravil črno obleko za pogreb; a glej presenečenje! Turk ne bo umrl, on bo še živel on mora še živeti. Torej s pogrebom ne bo nič in stari »šlendrijan« zna priti na Turškem zopet v veljavo.

Laško-turška vojska je marsikaj spremenila. Ne sicer naravnost kar se tiče obeh bojevnikov, ampak v splošni svetovni politiki. Italija je imela že več let sem tako eno oko več za afrikanske province, ker bi ž njimi ne pridobila le

na ozemlju, ampak tudi na ugledu in veljavi v Sredozemskem morju. Od leta 1912 dalje so si skušali Italijani pridobiti trdnj tal v Tripolitani, in »Banka di Roma« je vtaknila velike svote v afrikanska podjetja. Prišlo je nazadnje do vojske, in Italijani so zasedli tudi nekatere otoke v Egejskem morju. Razum te ga imajo oni že stare postojanke v Albaniji, kjer žrtvuje laška vlada vsako leto na stotisoče za laške šole in druge naprave v korist Albancem. Zadnje čase se čita dosti o vstaji v Črni gori, o pobojih in praskah med črnogorskimi in turškimi vojaki. Črnogora stoji sovražno proti Turkom, Albanci imajo podporo od strani Italijanov in so v večnem boju proti turški vladi. Iz vsega sledi, da ima Italija že precej močan vpliv v teh krajih, deloma po družinskih zvezah v Črnigori, deloma radi denarne in moralne protekcije v Albaniji. In če Lahi toliko žrtvujejo v svoje namene, je jasno, da bodo šli do skrajnosti v tem oziru, da ne bodo zadovoljni le z vplivom, ampak bodo hoteli tudi koristí, ker drugače bi ta njih politična akcija bila brez smisla.

Francozi so možje denarja, kapitala. In ravno na Balkanu imajo francoske banke dokajšne svote investirane. Ako bi prišlo s Turčijo do propada, bi bili ti milijoni mogoče v nevarnosti, ali bi vsaj ne nesli tistih procentov kot jih neso tako. In tako ni bila pot ministerskega predsednika Poincaré-ja v Peterburg zastoj, ampak so bili merodajni veliki politični načrti, po katerih bi se bili ravnali tudi Angleži. — Kolikor se da soditi, so hoteli Francozi in Rusi, deloma tudi Angleži, začeti nekako nirovno akcijo na Balkanu, ki naj bi stremila zatem, da se turško cesarstvo ne razsuje, ampak da ostane kakor je

bilo, to je status quo. Bolj kakor Ruse so vodili Francoze finančni interesi že sami na sebi in pa stara odpor nost proti Nemčiji, ki ima v turških železnicah položenega nebroj kapitala. V kratkem rečeno, so bili vsi ti načrti naperjeni ne ravno očitno, vendar kolikor toliko vidno — proti Avstriji in njeni politiki na Balkanu. Sicer so tudi ti načrti bili za status quo, a mi bi bili ostali na suhem in naš že tako majhen vpliv v evropski Turčiji in na Balkanu bi se bil reducirjal na nič.

Da je avstrijska politika na jugovshodu marsikaj zagrešila, to priznajo odkrito razni politični in diplomatični faktorji. Kakor bi bila nekaka odločnost vkoreninjena proti tem deželam, tako nerado se storilo kaj v tem oziru. Še celo v domačih deželah na jugu, n. pr. v Dalmaciji ni opazati skrbi kot bi jo dežela sama in njen pomen zaslužil. — Toliko na slabšem je bila navadno naša zunanja politika na Balkanu. In vendar je ravno tam doli najbolj odprto polje za našo industrijo, za našo trgovino, za naš kapital in našo kulturo. Donava in morje nam kažeta naravno jasno pot, po kateri nam je v tem oziru hoditi. Ako je dosegel nemški in francoski kapital take vspehe na Balkanu, zakaj bi jih ne mi? Ako se širi vedno bolj italijansko mišljenje v Albaniji, zakaj bi se ne prijaznost z Avstrijo? Sicer pa dovolj teh načrtov, pogledimo zopet sedanjost.

Grof Berchtold je prav dobro spoznal, da je bila že ednajsta ura avstrijskemu vplivu na Balkanu, odkar je prestopil Poincaré ruska tla. In sedaj je bilo treba delati in nekaj storiti, sicer bi bili prišli prepozno. In tako je izšlo znano povabilo na evropske velevalsti, ki pridejo pri tem vprašanju v poštev. Skoro oddehnili smo se: odgovori so bili povoljni, povsod se je povdarjalo previdnost in fino diplomatično bistrost grofa Berchtolda. Za nagleže je bil račun sedaj takoj gotov: Naš avstrijski vpliv je zopet na trdnem, prestiž naše države izboren, in na Balkanu imamo mi nekako prvo besedo, ergo status quo, ki bo nam mnogo koristil. So pa tudi dyomljivci, ki ne gredo takoj na lim in čakajo, da se stvar nekoliko razkadi. In res, v Rimu ni bilo vse tako navdušeno za naš diplomatičen pogovor. Razni glasovi doné k nam čez mejo, ki niso ravno tako prijazni kot prvi. Lahki se boje sedaj, da jim hočemo mi škodovati, da bi bili oni na ta način lahko »slavno zmago« nad Turkom itd.

Ravno tako slabi so glasovi, ki prihajajo s Francoskega. Francoska vlada bajé ne stori niti koraka, ne da bi se posvetovala z Angleži in Rusi, in to potrjuje mnenje, da so Francozi nekaj pletli z Rusi za našim hrbtom. Skoro vse francosko časopisje se izraža zelo nezupljivo o avstrijskem predlogu. Da se bo tudi Turčija obrnila proti nam, bi ne bilo pričakovati, ker predlog grofa Berchtolda je bil za turško vlado naravnost koristen. Vendar so poročali iz Carigrada, da je tudi turška vlada od klonila vsako posvetovanje o Berchtoldovem predlogu, ker pomeni ta predlog vmešavanje tuje države v turške domače razmere. Seveda so bili hitro za temi glasovi tudi razni dementi, a stvar vendar nima več tistega gladkega lica kot ga je imela prvotno. Povabljenе države uradno potrjujejo ugodne in predlogu našega zunanjega ministra naklo-

njene izjave, a drugo časopisje ni s temi izjavami ravno v soglasju. Posebno pride tu ena sicer na ta pogovor nepovabljená država do besede, to je Bolgarija. Vojno razpoloženje v Bolgarih raste od dne do dne, napetost in antipatija do Turkov se vedno večá. Iz Sofije se namreč poroča, da se je izjavil vpokojeni polkovnik in predsednik komiteja macedonske dobrodel. družbe Protogeros o Berchtoldovem predlogu, da je le pesek v očí, kajti reforma v Turčiji se bo v resnici začela šele tedaj, ko prestopi Bolgarska vojska turško mejo.

Ves položaj ima sedaj čisto drugačno lice. Z diplomatičnega polja bi znala zadeva priti na bojno torišče in šele tam doseči končno resitev. Obisk grofa Berchtolda pri rumunskem kralju ni v tej zvezi brez velikega pomena, kajti Rumunija pride v slučaju kakega resnejšega konflikta prav močno v poštev. Vendar je še vedno upati, da se ta balkanska zadeva reši mirnim diplomatičnim potom, četudi so Bolgari naravnost naudušeni za vojsko.

Shod v Kamnjah.

Na željo poslanca prof. Berbuč-a je povabil kamenjski g. župan, dogovoreno z župnikom, župane in starešine kamenjske, vrtovinske in skriljske kakor tudi druge občinarje na razgovor o ustanovitvi čipkarskega tečaja v Kamnjah.

Razgovor se je vršil po večernicah v nedeljo 25. t. m., in je bila udeležba nepričakovano velika.

Gospod župnik Kosec pozdravi poslanca Berbuč-a, izraža svojo radost, da se je oglašil v fari, kjer je bil krščen, med svojimi volilci in se nadeja, da se bo to večkrat zgodilo.

Prof. Berbuč se najprej zahvaljuje za prijazen pozdrav in sprejem in po kratkem uvodu preide takoj k predmetu.

Govornik naglašá, da smatra kot odbornik in član kuratorija za pospeševanje obrti kot svojo dolžnost po možnosti podpirati obrti, posebno v slov. delu dežele. Za kmeta in poljedelca pride pa v prvi vrsti v poštev domača obrt, Kmetija sašna preživlja kmetstvo družino težko vže v dobrih letinah, v slabih leze taka družina vsekako v dolgove, ako nima prilike zaslužiti nekoliko kronic na drug način. V to svrhu je treba uvesti da deželi kako domačo obrt, in kot taka, ki donáha v nekaterih krajih lepe dohodke, se nam kaže čipkarstvo, to je izdelovanje čipek.

Govornik pravi, da so dosedaj upejljane v slovenskem delu naše kronovine v različnih krajih čipkarske šole, ki vspešno delujejo in dajajo zadevnim okrajem prav lepe dohodke. Posebno v goratem delu naše dežele so ti vspehi čudoviti.

Na dlani uradnih podatkov dokazuje g. poslanec istinitost svoje trditve, in poslušavci so se čudili tem vspehom.

Poslanec pravi dalje, da opazuje vže davno te vspehe, ki ga zelo veselijo, a da ni hotel dosedaj priporočati te obrti na Vipavskem z dveh razlogov. Prvič radi tega ne, ker ni gotovo, da to, kar vspeva v gorah, bode vspevalo tudi v dolini, kjer so drugi gospodarski, krajevni in klimatični odonašaji nego v gorah. Drugič radi tega ne, ker bi lahko dobiček po čipkarstvu ne odvagál škode

A. Bajke o svetu in človeku.

Narodova domišljija zna oplesti in olepšati razne dogodke in prikazni z mičnimi bajkami, pravljicami in pripovedkami. To velja tudi n. pr. o postanku sveta, v človeku v prvotnosti in njegovem razvijanju, o dušnih močeh in o človeškem posmrtnem stanju, in enako o njegovih odnošajih do božanstva in do drugih sovražnih močij. Naj navedem tukaj nekaj o tem v posnetku, večinoma po dr. Machalovem bajeslovju.

Najprej o bajeslovju v širjem pomenu ne glede na čas, kdaj je to nastalo.

1.

Bog je ustvaril svet iz peska, ki ga je vzel z morskega dna. Prej namreč je bil le Bog, solnce in morje. Tako kranjska pravljica v »Slovanstvu«, str. 38.

Kot pri Rusih, Poljakih itd. počiva svet na vele-ribi. Primeri pesem, zapt-sano o Melcih:

»Riba po morju plava, riba faronika ... Če bom jest z svojim repom zvila, ves svet potopljen bo; če se bom jest na moj hrb' t zvrnila, ves svet pogubljen bo.

Ta menitev o veleribah, ki drže zemljo, pa ni izvirno slovanska, nego ima povod v biblični tradiciji o Behe-motu in Leviathanu (Job 40, Izaija 27.) Trstenjak v Glasniku 1860 pravi podobno, da je slišal večkrat iz ljudskih ust, da stoji svet na biku.

2.

O človeku bajejo na Kranjskem — kot v Škandinaviji — da je postal iz kaplje potu, ki je padla z božjega čela na zemljo; za to je človeku sojeno, da dela in se poti. Krek razlaga povod te bajke iz ljudske etimologije: človek, čelo.

Pri vseh Slovanih je bajka, da so bili ljudje iz početka ogromni, ki so segali z glavami do oblakov; najvišji gozdi so jim bili jedva do kolena. Imeli so ogromno moč in rabili so mesto palice gozdno drevje. Po kranjski je bil prvi človek zelo močan in velikanske postave in dolg je bil kot polje, ki se mu ne vidi konca in obilen kot gora. Ko je spal, so mu ležale lesice v ušesih in v gostih laseh so gnezдили roparski jastrebi. Morje je prekoračil kot potoček, niti nog si ni zmočil; ko je udaril ob tla, se je zemlja stresla in razbil je do dna vse. Strela, ki jo je izprožil, je letela devet dni, in ko je padla desetega dne, je bil naboden na njo nebeški petelin, ki je iskal krme.

Enako pravijo v Kotu, da so bilit gajdi velikani in da so znele prst na hribček sv. Helene njih ženske v predpasnikih skupaj. Če ne boš miroval, so rekli navadnim ljudem, te denem v žep! — Na Cerklijanskem pa je znana pravljica o Karantu, ki si je privzel tovariše: dva tenkoslišna, močnega pihalca, daljnostrelca, silnega drvarja in brzoteka.

(Dalje prih.)

na poljedelstvu. Deklice, ki klekajo čipke, se ne pečajo potem več rade z delom na polju, kajti klekkanje zahteva gibčne in gladke roke, a pri poljskem delu izgubijo roke ravno to svojstvo.

Toda sedaj so v modi irske čipke, ki se kvačkajo (Höckelspitzen), ki se lažje razprodajajo in bolje plačujejo. Za izdelovanje irskih čipek pa ni treba toliko vaje in poduka, kakor pri klekkanju. Za zadnje vrste čipek obstoje tečaji, ki trajajo 11 mesecev, kvačkanja se pa deklice nauče v dveh do treh mesecih. Izdelovanje irskih čipek poučujejo potovalne učiteljice, ki so se v tem izučile na Dunaju v tečajih, ki trajajo le dva do tri mesece. Kvačkanje ne zahteva tudi mehkih in gladkih rok kakor klekkanje. Deklice delajo čez dan lahko na polju, a zvečer ali ob deževnem vremenu se pečajo lahko z izdelovanjem irskih čipek.

Govornik navaja na to pogoje, ki jih je treba izpolniti, da se uvedejo v občini taki tečaji. Ti pogoji so malenkostni. Občina mora priskrbeti za dva do tri mesece primeren prostor, se mora, zavezati, da bo skrbela v tem času za snajenje, kurjavo in razsvetljavo prostora in — drugega nič. Če dobijo deklice za čipke le povprek par tisoč kron na leto, se potrošek za tak tečaj izvrstno obrestuje.

Posulšalcem se je bralo z obraza, da so vsekako za to, da se naprosi c. kr. ministerstvo za javna dela, naj bi se še to zimo uvedel v Kamnjah tak tečaj. Sklenilo se je napraviti v tem oziru takoj potrebne korake.

Gospod župnik Kosec se je končno še enkrat zahvalil gospodu poslancu za njegov trud in pojasnila in se je razvil tudi on, da se povsem ujema s to namero. Isto tako se je zahvalil g. nadučitelj Vodopivec poslancu in dodal, naj bi se tak tečaj vpeljal tudi tedaj, ako bi ne imela občina gmotnega dobička, od tega. Dobitek bodo imele vsekako deklice, ki bodo tečaj obiskovale, kajti s tem razširijo svoje znanje, in čim več deklica zna, tem več velja.

Poslanec opomni končno, da ima še drugo zadevo, ki bi jo rad priporočal in ki bi kmetu prinašala majhen dobiček, ne da bi imel od tega v drugem oziru najmanjše škode. Toda stvar ni še povsem dozorela, zato ne more danes nji poročati.

Gre se namreč za to, da bi se nasadile ob potokih in močvirnatem svetu beke (vrbole), ki se prav dobro in lahko prodajo. Košarska šola v Foljanu potrebuje takega materiala mnogo in ga mora deloma naročevati izven dežele. Sedaj se delajo poskusi, da bi se doma dobival tak material; v Furlaniji so napravili bekovišče, ki ima ta namen. Ko bodo uspehi tega poskusa znani in če bodo ugodni, pride poslanec zopet med svoje volilce in jim bo poročal o teh uspehih, eventualno jih priporočal.

Dopisi.

Iz Kanala. Dne 18. avgusta bil je občni zbor tukajšnje podružnice za zavarovanje goveje živine, pri kateri se je izvolilo novo načelnštvo. Doseadnji predsednik zavarovalnice je občni zbor sklical že poprej za 4. avgusta pred cerkvijo in tudi udov se je bilo sešlo veliko število. Ker sta si pa dva gg. živinorejca domišljevala, da vleče predsednik zavarovalnice bogsigavedi kako plačo, sta proti prvemu občnemu zboru ugovarjala, češ, da ni bil pravilno sklican, vsled česar so se udje odstranili, tako da se volitev ni mogla izvršiti. Ko sta se pa ta dva gospoda prepričala, da nima načelnštvo nobene plače, sta 18. avg. ostala doma, in volitev se je vršila enoglasno. Izvoljeni so bili: za predsednika Berlot Martin iz Gorenje vasi; za podpredsednika Vuga Ivan iz Morskega; za odbornika Ipavec Franc iz Gorenje vasi in za njegovega namestnika Anton Žbogar iz Kanala.

O goremenjenih dveh gospodih in o njunem delovanju za javni blagor so

Od Kožbanjščka. — Grozna smrt! V noči — 21. avg. — se je v nekem tolmunu pod Podpoznikom utopila neka dekla od Miščekov ob Benečiji. Vzrok: nezakonska mati! Pogreb: ne-cerkven. —

Cesta od Kožbanjščka v Kožbano je zaradi košnje in poljskega dela precej trdo zaspala; komaj čakamo g. Velikonjo, da jo zopet zbudi in oživi....

Če trta v enem letu na metre položene, prava reč! Da pa zrastejo mladice na 25-letnem orehu v 5 mesecih do 260 cm v obsegu 8 cm in pol ob deblu, ni kar takó! Pravijo pa, da je hitra rast — zgodnja smrt. Tudi naš imenitni oreh je menda čutil istinitost tega izreka: kajti na sv. Jerneja dan je bil — ob glavo djan.

Podbrdo. »Kat. slov. izob. društvo« priredi dne 22. septembra t. l. veliko veselico s petjem, igro, deklamacijo, govori in srečkanjem. Spored se kasneje objavi.

Politični pregled.

Začetek parlamentarnega dela.

Predsednik avstrijske zbornice dr. Sylvester se je izjavil o začetku jesenskega zasedanja približno sledeče: Koncem septembra bode sklicana seja senijorjev, kjer bo določen začetek sej. Sicer je to odvisno od nekaterih deželnih zborov, od delegacij in izvršitve proračuna za l. 1913. Proračun bi prišel takoj začetkom oktobra v sejo in potem v odsek. Po dunajskih delegacijah bi sledile one v Pešti, kjer bi bil določen skupni proračun za 1913. Natoprišel proračun za cislajtanski del v dunajskem parlamentu na vrsto in bi bil definitivno rešen sredi decembra.

Poslanec Povše — poljedelski minister.

List »Hrvatska Rieč« javlja, da je izvedela iz zanesljivega vira, da bo imenovan na mesto umrlega poljedelskega ministra dr. Brafa za poljedelskega ministra kranjski državni poslanec S. L. S. Povše.

Odprave ustave v Bosni.

Po Sarajevem se širijo vesti, da se namerava v Bosni odpraviti ustava in sicer zaradi polajzaja na Balkanu.

Nemški poslanci alpskih dežel

hočejo na vsak način doseči večjo skupnost, tesnejšo organizacijo. Do sedaj so bili bolj razcepljeni, a na jesen se gotovo vstanovi »Zveza alpskih dežel«, ki bo pomenila za nas Jugoslovane, posebno Slovence novo nevarnost. Na straži hočejo stati nemški alpski politiki, ker uvidevajo, da postajajo razmere na avstrijskem jugu vedno bolj važne. Udarjajo tudi na patrijotično struno, češ, interesi monarhije in nemštva so isti in v enaki nevarnosti. Na vsak način je potrebno, da store tudi naši parlamentarci primerne korake, da se ta politična nakana kolikor mogoče paralizira.

Balkan.

Iz Srbije prihajajo poročila, da je začela Srbija mobilizirati.

V nedeljo se je vršil v Sofiji kongres zastopnikov iz vse Bolgarske. — Vsprejeta je bila resolucija, s katero se pozivlja vlada, naj odredi splošno mobilizacijo in istodobno zahteva od velesil, da se v Makedoniji in drinopoljskemu vilajetu oktrojira avtonomija s krščanskim generalnim guvernerjem na čelu.

Črnagora se pripravlja z vso resnostjo na vojsko s Turčijo. Spopadi med Črnogorci in Turki se ponavljajo skoro vsak dan. Turčija pošilja vojne čete na črnogorsko mejo.

Klanje kristjanov v Turčiji.

V Skadru so Turki mnenja, da so kristjani vodje ustaških Albancev, in zato jih tudi zasledujejo in morijo. Ne mine skoro noč da ne bi bil umorjen kak kristjan.

Domache in razne vesti.

Smrtna kosa. — V Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov je umrl preč. g. P. Serafin Robba, kapucin. Pokojni je bil rojen l. 1835 v Miljah v Istri. V prvem času, kar je bil v mašnika posvečen, je deloval kot misijonar v Južni Ameriki skozi celih 10 let za zveličanje duš. Po preteku 10. let se je vrnil v Evropo ter je bil sprejet v štajersko kapucinsko provincijo, in sicer v goriški samostan. Tu je ostal skozi približno 25 let nepretrgoma. Kot italijanski spovednik je bil dobro znan Goričanom. Tudi duhovščina ga je čislala in spoštovala ter se rada k njemu zatekala. Mnogi so ga imeli za duhovnega voditelja. Bil je mož molitve, živel je za-se skrito; radi tega so ga pogosto klicali k bolnikom, katere je znal lepo tolažiti. Vkljub visoki starosti je še bil vedno delaven v spovednici in v obiskovanju bolnikov. Mesec dni semkaj pa se mu je vidno poznalo, da hira in peša. In res ga je neizprosna bolezen na želodcu — rak — ravno en teden pred smrtjo položila na posteljo. Sam si je želel in prosil, da bi smel k usmiljenim bratom v bolnišnico, kjer je bil operiran, a neizprosna smrt se mu je kmalu po operaciji — drugi dan — v ned. 25. t. m. predpoldan približala in preselila njegovo dušo v večno srečno domovino. — Mir tvoji duši, dragi sobrat, in vživaj plačilo v nebesih, ki si si ga zaslužil s svojim skromnim a vendar plodonosnim življenjem R. I. P.

Pogreb pokojnika se je vršil danes ob 3. uri pop., ki je bil veličasten. Udeležilo se ga je mnogo najodličnejše duhovščine in laikov. Dolgi mrtvaški spreved je vodil stolni župnik mons. I. Pavletič ob obilni asistenci.

V Brezjah na Koroškem je umrl v petek na domu svoje soproge g. Fran Kocijančič, veleposestnik iz Podgore, v 36 letu svoje dobe. Bolehal je dlje časa na želodcu. Podvreči se je moral operaciji, ki se je sicer posrečila, a podlegel je posledicam, ki so nastale po operaciji. Pokojnik je pri zadnjih državnozbornih volitvah kandidiral proti kandidatu S. L. S., g. Fonu. N. p. v m.!

Za ravnatelja knez nadškofijskega deškega semenišča in konvikta v Gorici je imenovan P. Franc Tomc iz družbe Srca J.

Okrožnica vsem županstvom srednjega govedorejskega ozemlja. Da se čimbolj pospeši udomačenje čistokrvne goveje živine, sklenil je deželni odbor ponuditi živinorejcem srednjega govedorejskega ozemlja priliko, da si olajšajo dobavo čistokrvnih junic rujavo - si-ve švicarske pasme s tem, da prevzame na račun dežele nabavne troške in one za prevažanje kupljenih junic iz Švice na dom, če se oglasi zadostno število živinorejcev, ki se žele udeležiti te nabave ter pošljejo v ta namen za vsako junico 300 kron vsaj do 5. septembra t. l. deželnemu odboru. Omenja se, da take živali, 10 do 12 mesečne, ki so že bile enkrat na planinski paši in so torej že uarijene, stanejo po 250 do 300 kron komad in da se to, kar se privarči na kupni ceni, povrne dotičnim naročnikom. Dežela prevzame voznino od Švice do Gorice; od tu naprej pojdejo troški na račun naročnika.

Goriško okrajno glavarstvo in javni plesi. Goriško okrajno glavarstvo je razposlalo vsem županstvom svojega okraja to-le jako umestno okrožnico:

Z ozirom na neoporečeno dejstvo, da ima obiskovanje plesov za mladino čestokrat najslabše posledice, vabim županstvo, ki mu je izvrševati krajevo policijo, naj plese, kolikor le mogoče omejuje ter izdaja plesna dovoljenja le s pogojem, da se zabrani šolarjem pristop na plesišče in v njegovo bližino. Posebej pa so mi priredniki plesov in krčmarji, v čijih prostorih se vršijo plesne veselice, odgovorni za to, da se ravna po tej prepovedi. V primeru ponovne kršitve prepovedi se jim bode odvzelo koncesijo v smislu § 133. obrtnega reda. To naj se takoj razglaši. Za c. kr.

namestništvenega svetnika: dr. Baltič, m. p.

Razpis natečaja za sprejem v zimске tečaje slovenskega oddelka deželne kmetijske šole in za podelitev podpor v znesku 24 kron mesečnih v svrhu obiskovanja omenjenih zimskih tečajev. — Od danes naprej, do všteti 30. septembra tek. leta se vpisujejo prosilci za sprejem v prvi tečaj deželne kmetijske šole po sledečih določilih: 1.) Sprejmejo se kmetijski sinovi posestnikov, ki dokažejo: a) da so dosegli normalno starost 16 let, ali pa, da so pred kratkim zadostili vojaškemu službovanju; mladeniči, ki so neposredno pred naborom, se ne sprejemajo; b) da so v elementarnih predmetih zadostno podkovani, kar morajo dokazati s sprejemnim izpitom; c) da so bili vedno lepega нравnega vedenja in da so krepke fizične konstitucije, primerne za kmetijski poklic;

2.) Pouk se razdeli na dve dobi po 5 mesecev, in sicer od 15. oktobra 1912 do 15. marca 1913. Kdor dovrši prvi tečaj z dobrim uspehom, ima pravico stopiti v drugi tečaj, ki traja ravno toliko časa. Koncem vsake učne dobe se bodo vršile javne preskušnje, in koncem druge učne dobe se izdaja gojencem, ki dovrše drugi učni tečaj, odpustna spričevala.

3.) Gojenci se bodo poučevali v praktičnem kmetijstvu, v govedorejstvu, sirarstvu itd. Vadili se bodo v čitanju, pisanju, računstvu ter se bodo vadili v rabi kmetijskega orodja, v obrezovanju itd.

4.) Značaj šole zahteva, da stanujejo gojenci v zavodu, kjer bodo prejemali brezplačno stanovanje brez perila. Za skupno hrano plačajo gojenci mesečno prehranitnino, ki se izračuna na podlagi celotnega potroška za nakup jestvin, in se razdeli na število prisotnih gojencev. Pri določevanju mesečne prehranitnine se bode oziralo na premoženjske razmere manj premožnih gojencev.

5.) Dvajsetim manj premožnim gojencem se podele mesečne podpore po 24 kron, po 120 kron za 5 mesečno dobo zimskega tečaja; kdor namerava prositi za te podpore, naj priloži prošnji ubožni list.

6.) Postavni zastopniki gojencev imajo predložiti pismene in z dotičnimi listinami opremljene prošnje, (krstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo нравnega vedenja, ubožni list) deželnemu odboru do 30. septembra t. l.

7.) S posebnim obvestilom se naznani dan vsprejemnih izpitov in otvoritev tečaja.

Glavni namen teh tečajev je seznaniti kmetovalce, kolone in male posestnike z modernim in racionalnim načinom kmetijskega obdelovanja v obče. Za našo deželo je ustanovitev označenih tečajev velike važnosti, vsled česar se naprošajo gospodje župani, posestniki in vsi tisti, ki jim je za izboljšanje kmetijstva v naši deželi kaj ležeče, da svetujejo sposobnim mladeničem, naj prosijo za vsprejem v zimске tečaje.

Popravek. P. n. uredništvo »Gorice«. Z ozirom na notico, priobčeno o moji osebi pod naslovom »Tudi učiteljstvo itd. v 66. šte. XIII. letnika »Gorice« (z dne 17. avg. 1912) zahtevam v zmislu § 19. tiskovnega zakona z dne 17. grudnia 1862 (drž. zak. št. 6. iz l. 1863.), da priobčite v zakonitem roku in v obliki ter na mestu, kakor je to v zakonu predpisano, naslednji popravek:

Ni res, da »rešujem tudi učiteljstvo« in ni res, da sem na celjskem zborovanju »Zaveze jugoslovanskih učiteljskih društev« posegel v debato o stalnem nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov, nadalje tudi ni res, da to poroča »Slovenski Narod«. Res pa je, da na zborovanju nisem zinil niti besedice in da »Slovenski Narod« navedenega ne poroča.

S primernim spoštovanjem

Knaflič.

O p o m b a u r e d. Koliko je ta popravek vreden in koliko se sme dati na v njem se nahajajoče »ni res« in »res

je, naj se prepričajo naši čitatelji iz tega, kar stoji v številu 183. »Slov. Narod« z dne 12. avgusta 1912. črno na belu in ki se glasi:

»O stalnem nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov« je poročal imenom brežiško-sevniškega učiteljskega društva učitelj Melhior Rizmal (Rajhenburg). Skupščina je nato po kratki debati, v katero so posegli Schreiner (Maribor), Črnagaj (Ljubljana), Jamšek (Rajhenburg), Brinar (Gotovlje), Škulj (Ljubljana), Knaflič (Gorica), Černež (Grize), z večino glasov sklenila, da se izreče proti stalnemu nameščenju okrajnih šolskih nadzornikov, ker smatra to za svobodni razvoj ljudskega šolstva škodljivo.

Kam pojdemo v nedeljo? V Dornberg, kjer priredi, kakor že objavljeno, »Slov. Čitalnica« ob priliki njenega 50-letnega obstanka veliko slavnost s sledečim vsporedom. 1. Nagovor. 2. Deklamacija: S. Gregorčič: »Mojim slavicem!« 3. F. S. Finžgar: »Naša kri!« igrokaz v 4. dejanjih. Začetek točno ob 4h popoldne. — Ker je igra vzeta iz naroda — iz našega naroda — in ker je čustvovanje in mišljenje oseb res domače, tako da vidimo pred seboj naše ljudstvo, kako je živelo in trpelo pred sto leti pod tujcem Francozom, bo vsaki z veseljem srcem prihitel v nedeljo v Dornberg, da vidi igro na odru. Zatorej na svidenje v nedeljo v Dornbergu.

Radi razžaljenja Nj. Vel. so v nedeljo aretirali Egista Cociancig-a.

Z revolverjem je ustrelil igralec se in nehoti v nedeljo popoldne Karol Medvešček stanujoč na Placuti svojega brata Malka. K sreči je krogla, ki je priletela v čeljust, odnesla dečku le 3 zobe.

Pretep pri plesu. V nedeljo so plesali v Gorici ob ulici, ki pelje iz ulice Sv. Klare k soškemu mostu. Tudi ta ples, kakor navadno vsi javni plesi, ni ostal brez zlih posledic. Nastal je namreč tam hud pretep, v katerem je dobil 21-letni Josip Boškin iz Pevme dva tako huda udarca s kozarci na glavo, da so ga morali prenesti v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov. Ena udoblenih ran je smrtno nevarna. Aretirana sta bila na sumu kot storilca Ivan Bandeu in Fran Pauletig.

Velike nevihte z nalivi so razsajale v minoli noči. Potniki, ki so prišli danes z Dunaja v Gorico so pripovedali, kako neprijetno potovanje so imeli. Lilo je grozno. Nekateri so pretrgali potovanje na večjih postajah. Iz naših hribov smo tudi dobili poročilo o hudih sinočnih in ponočnih nalivih. Vsled tega je tudi Soča močno narasla. — Tudi nad našo okolico so se sinoči zbirali temni oblaki, ki so se podili iz zapada proti severu. — Slišati je bilo doli z italijanske strani močno šumenje kakor bi padala toča. Poročil sicer še ni. Pač pa je padala sinoči debela toča v Kanalu in v Ročinju, ki je napravila na polju mnogo škode.

Ne pričaj krivo proti svojemu bližnjemu. 32 letni Ignacij Seljak iz Ponikev pri Tolminu je bil zaradi razžaljenja časti obsojen na 10 dni zapor. Vložil je rekurz ter pri vskladni obravnavi predlagal kot pričo 14-letno Marijo Hvala, katero pa je nagovoril, naj njemu v prilog izpove. Deklica je to storila, a pozneje se je o krivi izpovedi izvedelo. Državno pravdnštvo je nato zatožilo Marijo Hvala zaradi krivega izpovedovanja, Seljaka pa zaradi prigovarjanja krivemu pričanju. Seljak je dobil pri dotični kazenski obravnavi 3 mesce težke ječe, Marija Hvala pa po milosti le pet dni zapor.

Letošnji odpust iz vojaške službe.

Tiste vojaške, ki služijo tretje leto, odpuste letos na dopust in jih premeste še po določilih stare brambne postave normalno po dokončanih vajah ali pa potem, ko prično rekruti služiti. Vsak pešpolk sme ne glede na stanje predčasno dovoliti trajen dopust 32, vsak lovski bataljon pa 8 vojakom asentnega letnika 1910, če se je za to utemeljeno prosilo. To možnost se pa mora poučiti, naj

bo pripravljeno, da je pozovejo dne 1. aprila 1913 nazaj v službo. Poveljništva armadnih zborov se pooblašajo, da smejo dovoliti poveljništvom pehotnih (tirolskih cesarskih lovskih) polkov in lovskih batalijonov, kakor tudi poveljništvom poljske, gorske in trdnjavske artiljerije, da smejo za izobrazbo potrebne podčastnike in desetnike, ki so na vrsti, da jih odpuste na dopust, obdržati v prezenčnem stanju za izobrazbo rekrutov in nadomestnih rezervnikov. To sme dovoliti tudi sanitetno poveljstvo sanitetnim oddelkom. Prizadetni podčastnikom in desetnikom se ta doba zaračuna kot prva in tretja orožna vaja.

Nov poštni urad. Dne 1. septembra t. l. se otvori v Foljanu (pol. okraj gradiščanski) nov poštni urad. Istočasno se bosta kraja Polazzo in Redipulja izločila iz dostavljalnega okrožja poštne urada pri Sv. Petru ob Soči ter pridelila dostavljalnemu okrožju poštne urada v Foljanu.

Nesreča. Kakor poročajo »Edinosti«, se je dogodila v soboto v Mavhinjah velika nesreča. Lovski čuvaj Alojz Terčon je šel namreč kakor navadno proti večeru v svojo službo. Takoj za vasjo je ubral jako slabo pot — v globoko dolino, da bi se tam pogovarjal z J. Širca, ki je tam kopal krompir. Blizu je sicer bil, toda ni dosegel cilja. Na veliki skrli se mu je izpodrsnilo, puška, ki jo je imel na rami, se je sprožila in ga zadela ravno v sence, tako, da je bil takoj mrtev.

Vpisovanje v solkansko 5. razredno lj. šolo bo v soboto 31. t. m. od 9. do 11. in v nedeljo 1. sept. od 11. do 12. ure v šolski pisarni. Za tiste, ki te šole še niso obiskovali, je treba prinesiti krstni list in spričevalo o cepljenju kozic.

Manevri graškega vojnega zbora, ki se jih bosta udeležila tudi prestolonaslednik Fran Ferdinand in general baron Conrad, se bodo vršili v okolici Cirkniškega jezera od 31. avgusta do 3. septembra in sicer med 22. domobransko divizijo in 28. pehotno divizijo.

Vseh c. kr. notarjev je bilo v začetku l. 1912, kakor kaže ravnokar izšla statistika 1109. Najstarejši notar je v Pragi, imenovan je bil l. 1851. Prirastek v l. 1911 je znašal 45. Notarskih kandidatov je vseh 739, za tržaško okrožje 24. —

Brambena reforma nam je prinesla marsikatero olajšavo kar se tiče vojaške službe. Posebno bodo imeli kmečki sinovi in posestniki od novega vojaškega zakona mnogo koristi. Da pa zahteva reforma tudi nekatere žrtve, je razumljivo. Ako se hoče monarhija ohraniti na vrhuncu današnjih zahtev, mora imeti primerno vojaško moč. Brez te dandanes ne gre, naj pa ta ali oni reče, kar hoče. Ker bode sedaj večinoma dvoletna vojaška služba, je umevno, da bode treba zato več vojaštva. Nekatere številke nam bodo stvar še bolj pojasnile:

L. 1911 je znašalo število naše mirovne pehote 301.000. Domobrancev je bilo 43.200 in ogerska honved je štela 28.000 vojakov. K temu je treba prišteti še 6900 mož bosanskega vojaštva. Po izvedbi nove reforme bo znašala pehota 50.000 več kot prej, domobranci 12.000 več in honved se pomnoži za 27.000 mož. Mirovno stanje bi znašalo tedaj 462.000 mož. V slučaju vojne bi pa znašala naša povečana armada v pehoti 1.360.000, v deželni brambi 240.000 in honved 220.000 mož. Če prištejemo k temu rezervo, dobimo dva milijona in če pridamo črno vojsko in bosanske čete, pa skoro tri milijone za boj oboroženega vojaštva.

Narodnostna statistika c. kr. mornarice. Leta 1911 je bilo v vojni mornarici med 3810 vojaškimi novinci 1291 Hrvatov, 900 Nemcev, 662 Ogrov, 581 Lahov, 253 Čehov, 116 Slovencev, 44 Poljakov, 20 Slovakov, 12 Rumuncev in 3 Rusini.

Inteligentna izkušnja. Vojna uprava je izjemoma in samo še za letos dovolila, da se sme napraviti inteligentna izkušnja za enoletno prostovoljstvo. —

Pripuste se pa k izkušnji le tisti, ki so se že pred uveljavljenjem brambne reforme nanjo pripravljali.

74 let star mož na Triglavu. Josip Novak, revident užitninskega davka, iz Šturij pri Ajdovščini je bil dne 20. t. m. na Triglavu. Še tisti dan je šel čez Komarčo, mimo sedmih jezer v Bohinj. Starejšega turista od Novaka, ki ima sedaj 74 let, menda ni bilo na Triglavu.

Kriminološki institut. Na graški univerzi se ustanovi kriminološki institut, prvi v Avstriji.

Nove smodke in svalčice. Tobačna režija namerava izdati nove vrste finejših smodk in svalčic, ki jih že zdaj preizkušajo. Nove vrste svalčice so: Ameris po 9 vin., Hebe po 8 vin. in Moris po 7 vin. Nove smodke so dolge in se imenujejo Palme po 16 vin. in Palmide po 12 vinarjev. Prodajati jih prično decembra, ko opuste tudi več vrst takih smodk in svalčic, ki jih ne prodajo veliko.

Slov. kat. izobr. društvo »Straža« na Dunaju priredi ob priliki evharističnega kongresa pozdravni večer na čast slovenskim udeležencem. Ta večer naj pokaže, da bivajo na Dunaju tudi Slovenci in sicer Slovenci, ki niso zatajili v velikem mestu svojega naroda in vere očetov. Za te svetinje, ki jih hrabro in vstrajno branijo pred sovražniki slovenskega naroda in katoliške cerkve, naj dobé naši rojaki v tujini novega ognja in navdušenja. Spomin na rodno grudo jim bo stopil živeje pred oči v veliki družbi poštenih slovenskih src. Zato naj zbere pozdravni večer, ki ga priredi »Straža« v soboto 14. septembra ob 8. uri zvečer v V. okraju Schlossgasse št. 5. vse dunajske Slovence, ki se zbirajo v izobraževalnem društvu »Straža«, in udeleženci evharističnega shoda.

Dalmatinski Jukičev proces. Iz Zadra poročajo, da je tamošnje državno pravdnštvo ustavilo preiskavo proti dijakom, ki so bili osumljeni sokrivde pri atentatu na Čuvaja, razen v slučaju Alfrevič. Ta se bo moral zagovarjati pred zadrsko poroto v septembru. Baje bosta pri tem procesu kot glavni priči pripeljana v Zader obsojena Jukič in Cesarec.

Hrvatje na evharističnem kongresu. Iz zagrebške nadškofije pojde na mednarodni evharistični kongres na Dunaju 2400 oseb.

Kmetijska šola na Grmu prične z mesecem novembrom novo šolsko leto 1912/13. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca. Mladenci, ki so kaj bolj šolani, se morejo sprejeti tudi v l. tečaj zimske šole, tako, da ostanejo le 5 mesec na šoli. Letna šola traja od novembra do konca oktobra in je namenjena pred vsem sinovom iz vinorodnih krajev. Za sinove kranjskih posestnikov je razpisanih 36 prostih mest. Plačujoči učenci pa plačujejo za hrano in stanovanje po 30 K na mesec. Prošnje za sprejem v šolo je vložiti zadnji čas do 15. septembra t. l. na ravnateljstvo kranjske kmetijske šole na Grmu, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

O stari krščanski umetnosti v južni Istri poroča g. deželni konservator dr. Gnirs v »Jahrbuch der Zentralkommission« l. V. (1911), ki ga je centralna komisija ravnokar razposlala. Dolgo časa je bila krščanska umetnost skoro neznana, šele v novejših časih so izkopavanja prinesla ogromnega materiala na dan. Jako važne so izkopsnine iz Ogleja in Dalmacije in sedaj iz južne Istre. Tlorisi in oštanki razvalin nam kažejo, da je cvetelo todi nekdanje bujno kulturno življenje. Ornamentika je tuptam naravnost klasična, posebno nekateri fragmenti iz bivše cerkve Sv. Ivana pri Pulju. Jako lepi so kosi mozaika in kažejo, da so takratni prebivalci imeli smisel in ukus za cerkveno umetnost.

Da vladar alkohol še ne misli odložiti svojega gospodarstva, nam kažejo naslednje številke o produkciji pi-

va v avstrijskih deželah. Leta 1911 se je izdelalo piva kakor sledi: Na Nižje Avstrijskem 3.727.997 hl; na Zgornjem Avstrijskem 1.075.474 hl; na Salcburškem 441.736 hl; na Češkem 10.601.044 hl; na Moravskem 1.975.893 hl; v Galiciji 1.652.480 hl; na Štajerskem 1 milj. 276.171 hl; v Šleziji 687.980 hl; na Tirolskem 597.786 hl; na Koroškem 253.805 hl; v Bukovini 193.909 hl; na Kranjskem 125.249 hl; v Bosni 126.329 hl in na Primorskem 118.418 hl; če prištejemo še Oggersko z 2.706.492 hl dobimo 25.570.763 hl. Lepa svota hl, a še lepša je svota kronic, ki se zanje izdajo.

Bik ga je umoril. Janez Pirh, 68 let star, iz Grahovega pri Tolminu, je služil pri posestniku Francetu Valantu v Bodeščah pri Bledu za hlapca. Po gospodarjevem naročilu je gnal Pirh živino na pašo, med drugimi tudi domačega bika. Tu ga je napadel bik ter z rogmi po cellem životu tako obdelaval, da je revež na mestu izdihnil. Šele zvečer so ga našli ljudje v groznem stanju in ga prenesli v mrtvašnico.

Cvet in grozd na isti trti. V Zabrdju pri Mirni na Dolenjskem je Anton Sladič, po domače Tičar, obrezal v juliju predolge veje svoje trte nad vežnimi vrati. Trta pa je nanovo poglala in sedaj prav lepo cvete poleg že dozorevaljših grozdov.

Ogromno vzrejevališče gosi in rac namerava postaviti ces. svetnik Burde poleg Gradiške v Bosni. Vzrejal se bo po 10.000 kosov navedene perutnine ter bo to največje podjetje te vrste v Evropi.

Slovstvena novost. Šmarnice za l. 1913 se že stavijo v tiskarni novomeški. Na svetlo jih je dal kanonik Žlogar. Na to okolnost opozarjamo za ta slučaj, če bi katera druga tiskarna isto nameravala.

Letina kaže kar se tiče koruze in krompirja prav dobro. Sicer je bilo precej deževja, a do sedaj ni škodovalo nič in tako je proračun za žetev jako ugoden. Računi se približno na 51 milijonov kvintalov koruze, katere je bilo lani le 34 milijonov kvintalov. Krompirja upajo dobiti kakih 53 milijonov kvintalov, tudi dosti več kot lani. Rusija letos ni posebno na dobrem, ker so deževja tam napravila dosti škode in tako bo za našo trgovino stališče dosti bolj ugodno. Boljša kot Rusija je pa letošnje leto Amerika, ki bo imela prav izdatne žetve v raznih žitnih vrstah.

Novi dvajsetkronski bankovci. — Kakor poroča neki ogrski list, namerava avstro-ogrska banka upeljati razun novih stokrinskih bankovcev tudi nove dvajsetkronske bankovce, ker se je prišlo mnogih ponarejenim na sled. Ponarejeni dvajsetkronski bankovci se razlikujejo od pravih v tem, da ne odgovarja podpis generalnega tajnika Pranger-ja originalu.

Po pasjih dneh in tudi že med njimi je bila temperatura letošnje leto dokaj nizka. Avgust je sicer znán kot najtoplejši mesec, a včasih vendar napravi tudi on izjemo tako n. pr. letos. Najnižja temperatura v naših krajih je bila ta mesec 9.1 Cel. Že dolgo nismo imeli tako hladnega avgusta, odkar je l. 1864 temperatura ta mesec padla celo 5.6 stopinj. Sicer pa to ni le kuriozum, ampak je v gospodarstvu velikega pomena. Tako poročajo iz Nemčije, da bo letos v nekaterih krajih precej skromna letina, ker ni bilo dovolj toplote. Tudi pri nas bi nekaterim pridelkom bolj koristila gorkota kot pa skoro jesenko deževje.

V čolnu čez Atlantsko morje, seveda ne v navadnem na vesla, ampak motor-skem, je prišel one dni iz Amerike kapitan Day s tremi možmi. Dne 15. julija so odpluli iz New-Yorka in pripluli v 21 dneh na Irsko. Morje je bilo precej viharo, a mornarji so se držali krepko in so tako srečno pripluli na evropsko obal v tako kratkem času kot dozdaj še nikdo s tako majhnim »parnikom«. Večkrat so že prepluli sicer Atlantski ocean motorski čolni, a morje je bilo

vedno ugodno in mirno; kapitan Day je pa imel pot vsled vetrov otežkočeno. Motor njegovega čolna ima 16 konjskih moči.

Avstrijci pijejo preveč! Avstrija, ki ima 28 in pol milijona prebivalcev, pije na leto 20 milijonov hektolitrov piva v skupni vrednosti 600 milijonov kron. Vsoto, ki jo izdajo Avstrijci za pivo, pa znatno prekaša vsota, ki jo izdajo za vino. Samo za vino gre v Avstriji vsako leto 750 milijonov kron. K vsem tem moramo pa še prišteti 340 milijonov za žganje in 10 milijonov za likerje in peneča vina. Z drugimi besedami se to pravi, da porabijo Avstrijci na leto alkoholnih pijač za eno milijardo in 700 milijonov, ne glede na druge nepotrebne izdatke, med katere moramo tudi šteti stotine milijonov za tobak.

Iznajditelj volapüka umrl. V Konstanci je umrl iznajditelj volapüka, prelat Martin Schleyer, star 81 let.

Grška država za po potresu v Dardanelah prizadete družine. Grška država je darovala 300.000 frankov za v Dardanelah po potresu prizadete družine.

Velika tatvina v hotelu. V nekem hotelu prvega reda v Inomostu sta prenočevala v noči od torka na sredo ravnatelj neke dunajske tovarne za blagajne ces. svetn. Wiese in njegova soproga. Ko sta zaspala, jima je odnesel neznan uzmovič 1700 kron v gotovini in pa 10.000 kron vrednih dragocenosti: uhanov, medaljonov, biserov itd. O zločincu ni duha ne sluha. Sodi se, da je bil to kak član mednarodne tatinske družbe.

Drobfinice.

Ukradena lokomotiva. Peterbuška policija se mora pečati z zadevo, s kakršno se pač policija še ni pečala. Tudi ruska ne. Ukradena je bila namreč prava železniška lokomotiva. Na postaji Čerepovka je čakala zakurjena rezervna lokomotiva poštne vlaka. Kar se

nenadoma lokomotiva odpelje s postaje in sicer s polnim parom. Neki neznanec je stopil neopažen na njo in se odpeljal z njo s strašno brzino proti Vologdi. — Ustavili so vse vlake in ukazali poštnemu vlaku v Vologdi, da ne sme voziti naprej. Za tatom lokomotive so odposlali drugo lokomotivo za brzovlake, ki so jo zasedli orožniki. Ko je tat zapazil, da ga zasledujejo, je ukradeni lokomotivo hitro ustavil in pobegnil v bližnji gozd, a orožniki so ga dobili in aretirali. Sodijo, da so nameravali tatovi zavezniški ustaviti poštni vlak in ga oropati. Tat noče ničesar izpovedati.

13-letna deklica odsekala glavo očetu. V Richmondu, Tex., je bila aretovana Pearl William, stara 13 let, obtožena umora. Ko je njen oče spal, je deklica vzela sekiro in mu odsekala glavo. Kot vzrok je navedla, da jo oče ni pustil iti na obisk k njeni teti.

Tatvina poštne znamke v Črnigori. V Cetinju so zaprli dva uradnika črnogorskega finančnega ministertva, ki sta osumljena, da sta bila udeležena pri veliki tatvini lanske leto, ko je bilo v črnogorskem ministerstvu ukradenih za 223.000 K jubilejnih poštne znamke.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst 6, 37, 11, 8, 55.

Razpis natečaja.

Podpisano županstvo razpisuje s 1. oktobrom t. l. službo občinskega tajnika z letno plačo 500 K.

Čas za vlaganje prošelj, ki naj bodo pravilno opremljene, je do 15. septembra 1912. Nadaljne informacije se dobijo pri županstvu ob uradnih dneh.

Županstvo Vrtojba

dne 18. avgusta 1912.

Župan:

Fran pl. Locatelli.

V samozaložbi „Narodne Tiskarne“ v Gorici

so izšle sledeče knjige, katere je istotam tudi dobiti:

S. Gregorčič: „Svetopisemska knjiga „Job in psalem 118“ s „Pojasnili v vodom v knjigo Job“, spisal dr. Franc Sedej, vezavana v zlato	K 3-40
Dr. Franc Sedej: „Pojasnili v vodom v knjigo Job“, proširano	—40
S. Gregorčič: „Poezije IV“, vezane v zlato	3-20
broširane	2-—
A. Kragelj: „Iljada“, mehko vezana	1-40
K. Osvald: „Naši kulturni delavci v zrcalu Prešernovih poezij“, v platno vezana	1-70
V. Remec: „Veliki punt“, proširano. (Drugi natis)	1-70
Dr. I. Pregelj: „Romantika“, pesmi, proširane	1-50
Soški-Črnošolec: „Mladi gozdar“, roman, proširano. (Drugi natis)	1-—
E. Klavžar: „Veseloigre in šaljivi prizori za moške in ženske vloge“, proširane	1-—
P. Benigen Snoj: „Slovenka v Egiptu“, navodilo našim dekletom, ki se selijo v Aleksandrijo, proširano	—20
„Življenje blažene Marije Magdalene Martinengo, kapucinske redovnice“, proširano	—20
A. Klodič-Sabladoski: „Livško jezero“, epska pesem, proširana	2-—
Drag. Vodopivec: „Igre in šaljivi prizori za samomoške ali samoženske vloge“, proširane	1-40
P. Š.: „Gori! Pomagajte! ali alkohol in nikotin“, proširano	—40

Prekupčevalcem dovoljuje tiskarna primeren popust.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici,
TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Ne vzemite nič

brez da bi povprašali, če je

:pravo::

ali se skrbno prepričali

če: nosi znak „prave“ :Franc-kove: kakovosti iz tovarne Henrik Francka sinovi v Zagrebu, „kavin mlinček“, kateri je natisnjen na vsakem zabojčku in vsakem zavitku.

Kakovost jamči dobroto, cenost, jedernatost in slasnost pravega :Francovega: pridatka za kavo.

im 111

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo, ter emajliranje dvokoles na plin.

Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti naj ga takoj pošlje emajlirati ki stane K 6, v različnih barvah K 8 pri

BATJEL-U

Gorica,

STOLNA ULICA 2-4.

Mehanična delavnica.

Prodaja tudi na obroke.

Cenike pošljite prosti.

Kuhaj za shrambo!

WECK-OVE
časke za konzerve in priprave za svežo shrambo
prosvetočjo reformo vsake kuhinje.

V vsakem oziru prihranki. Zdrava prehrana, neodvisna od letnih časov, v milijonih v uporabi! Pazite na ime **WECK!**

Obsežne tiskovine brezplačno skozi I. Weck, društvo z o. j., glavna odposiljalnica

KAROL MULLER

Moravski Schönberg N. 35.

Zaloge v skoraj vseh mestih.

Iv. Znidarčič & dr.

stay. tvrdka

v GORICI VIA MATTIOLI.

Izdeluje vsakovrtno načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja, z vedno isto temperaturo. Ceneje kakor vsi drugi sistemi.

Vsi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnost svojih otroh? Potem pišite „Slovenski Straži“ v Ljubljani po knjižico gosp. župniku HASEJA o ljudskem zavarovanju, ki se vsakomur doloži popolnoma zastoj.

Sprejmete se dve deklici na stanovanje in hrano. Klavir na razpolago. — Več pové upravništvo.

Dijaki vdobe jako dobro stanovanje in hrano pri družini v bližini šol.

Govori se slovensko in nemško. Naslov pri upravništvu.

Jakob Miklus

mizar in lesni trgovec

v Podgori

na voglu železniškega mosta

(na cesti, ki pelje proti Gradiški)

o o o

Trguje tudi z opeko vsake vrste, ima veliko zalogo vsakovrstnega trdega in mehkega lesa, ima tudi vsake vrste grede, tramove 33 od 3—12 metrov dolge in 3/3 od 3—12 colov debele.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

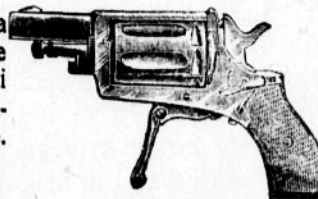
knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce šte. 6.

Kupujte samo dvokolesa „ALTENA“, francoske vrste, ki so najtrpežnejši in najboljši bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji Original „Victoria“ so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šitiranje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen. Puške, samokrese, slamo-reznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk,

GORICA — Stolni trg št. 9.

